

اینفوگرافیک

ایران و عربستان در صدر اوپک

در حالی که تولید نفت اوپک به پایین ترین سطح در ۳۵سال اخیر رسیده، عربستان با اافت تاریخی تولید همچنان صدر نشین و ایران با تولید روزانه ۲۸۵۴ میلیون بشکه در جایگاه دوم اوپک قرار گرفته است. تازه ترین گزارش ماهانه سازمان کشورهای صادر کننده نفت (اوپک) نشان می دهد ایران در آوریل ۲۰۲۶ به دومین تولیدکننده بزرگ نفت در میان اعضای این سازمان تبدیل شد؛ جایگاهی که در سایه افت شدید تولید برخی کشورهای عربی عضو اوپک، به ویژه عربستان سعودی، تثبیت شده است. به گزارش همشهری، براساس آمار دبیر خانه اوپک، عربستان سعودی با تولید روزانه ۶ میلیون و ۷۶۸ هزار بشکه همچنان در صدر تولیدکنندگان این سازمان قرار دارد و ایران با تولید ۲ میلیون و ۸۵۴ هزار بشکه در روز، رتبه دوم را در اختیار گرفته است. این در حالی است که کاهش شدید تولید نفت در برخی کشورهای عضو، ساختار سنتی تولید در اوپک را دستخوش تغییر کرده است. گزارش اوپک نشان می دهد تولید نفت ۱۲ عضو این سازمان در ماه آوریل به ۱۸ میلیون و ۹۸۳ هزار بشکه در روز سقوط کرده که نسبت به ماه مارس، کاهش روزانه یک میلیون و ۷۲۷ هزار بشکه ای را ثبت کرده است؛ سطحی که کارشناسان آن را پایین ترین میزان تولید اوپک در حدود ۳۵سال اخیر توصیف می کنند.

کاهش تولید عربستان

در این میان، عربستان بیشترین افت تولید را تجربه کرده است. تولید نفت این کشور نسبت به مارس حدود ۹۵۸ هزار بشکه در روز کاهش یافته و حتی براساس آمار رسمی عربستان، به ۶ میلیون و ۳۱۶ هزار بشکه در روز رسیده است؛ رقمی که پایین ترین سطح تولید از سال ۱۹۹۰ تاکنون محسوب می شود.

ایران در رتبه دوم

در چنین شرایطی، ایران توانسته جایگاه خود را در بازار نفت اوپک حفظ کند. هرچند تولید نفت ایران نیز در آوریل روزانه ۲۱۱ هزار بشکه کاهش یافته، اما همچنان بالاتر از بسیاری از اعضای سنتی اوپک باقی مانده است. میانگین تولید نفت ایران در سال ۲۰۲۵ حدود ۳ میلیون و ۲۶۲ هزار بشکه در روز ثبت شده که نشان دهنده ثبات نسبی ظرفیت تولید کشور در مقایسه با دیگر اعضای اوپک است.

تولید نفت ایران

۲.۸ میلیون بشکه	
میزان تولید روزانه نفت ایران	
۲۱۱ هزار بشکه	
میزان افت تولید در یک ماه گذشته	
۳.۲ میلیون بشکه	
میانگین تولید روزانه ایران در سال	
رتبه دوم اوپک	
جایگاه ایران میان تولیدکنندگان نفت	
۱۰۳ دلار	
قیمت هر بشکه نفت سنگین ایران در ماه آوریل	

تولید نفت عربستان

۶.۷ میلیون بشکه	
میزان تولید روزانه نفت عربستان	
۹۵۸ هزار بشکه	
میزان افت تولید در یک ماه گذشته	
۴۲ درصد	
میزان افت تولید عربستان از ماه فوریه	
کمترین تولید از ۱۹۹۰	
رکورد تاریخی افت تولید عربستان	
۶.۳ میلیون بشکه	
رقم رسمی اعلامی عربستان به اوپک	

سقوط تولید اوپک

۱۸.۹ میلیون بشکه	
کل تولید روزانه اوپک در ماه قبل	
۱.۷ میلیون بشکه کاهش	
میزان افت تولید نفت اعضا در ماه قبل	
کمترین سطح در ۳۵ سال اخیر	
رکورد تاریخی افت تولید اوپک	
۳۳ میلیون بشکه	
تولید روزانه اوپک پلاس بازار جهانی نفت	
۱۰۶.۳ میلیون بشکه	
پیش بینی تقاضای جهانی نفت در ۲۰۲۶	

۱۰۸ میلیون بشکه	
پیش بینی تقاضای جهانی نفت در ۲۰۲۷	

۱.۵ میلیون بشکه	
میزان افزایش تقاضای جهانی نفت در ۲۰۲۷	

۴۰
درصد

سعید صدقی، دبیر انجمن زغال سنگ ایران می گوید: حدود ۴۰ درصد از برق جهان با سوزاندن زغال سنگ تهیه می شود و کشورهای مختلف سالانه حدود ۹ میلیارد تن زغال سنگ مصرف می کنند؛ این در حالی است که برق ایران مبتنی بر گاز و سهم کشور از زغال سنگ مصرفی جهان فقط حدود ۳ میلیون تن است.

مؤسسه خصوصی سیاستگذاری مالیاتی و اقتصادی آمریکا (ITEP) اعلام کرد: به واسطه تیراج تجاوز دونالد ترامپ به ایران و تحولات تنگه هرمز که به چشم قیمت نفت و فرآورده های نفتی منجر شده، میانگین افزایش ماهانه سرانه هزینه بنزین در کل آمریکا به ۳۳/۸۶ دلار رسیده و ایالت آلاباما با ۵۲ دلار رکورد دار است.

۳۳
دلار

نقشه شکست محاصره

چه راه هایی برای بی اثر کردن محاصره دریایی وجود دارد؟

گفت و گو با سیدعلی امامی، مدیر کل دفتر پشتیبانی تجاری سازمان توسعه تجارت ایران گفت: محاصره و راه های مقابله با آن را بررسی کرده ایم. مشروح نظرات او را در ادامه می خوانید.

پرسش

پاسخ

سینا احدیان | روزنامه نگار | **با هدف**

تشدید فشارهای اقتصادی بین از جنگ تحمیلی سوم، آمریکایی ها تلاش کردند

با محاصره تنگه هرمز و مسیرهای جنوبی زنجیره تأمین

گزارش

سهم ۷۹ درصدی دریاز و اردات کشور
در دنیا بیش از ۸۰ درصد تردد و تبادلات تجاری از طریق دریانجام می شود و ایران نیز تقریباً از همین الگو پیروی می کند. در بخش صادرات ما ۷۳ درصد بارها از مسیر دریا و مابقی از طریق جاده وریل منتقل می شود. این رقم در بخش واردات به ۷۹ درصد می رسد. البته واژه دریا صرفاً به جنوب کشور محدود نیست، دریای خزر هم در این آمار سهم دارد. به همین دلیل محاصره جنوب به تنهایی نمی تواند کل زنجیره تأمین ما را فلج کند. تجربه کرونا نشان داد در نیایی که فقط یک مسیر لجستیکی وجود داشته باشد هر شوکی می تواند به فقر زنجیره تأمین منجر شود. از همان زمان کشورهای پیشرو از جمله چین به فکر متنوع سازی مسیرها افتادند. ما نیز در ایران از چند سال پیش این تهدید را پیش بینی می کردیم و کریدورهای جدیدی طراحی کردیم.

ظرفیت هایی که فعال شده است

یکی از مهم ترین مسیرهای جایگزین مسیر ریلی چین به ایران و سپس ترکیه است. راه آهن جمهوری اسلامی ایران بین ۶ کشور این کریدور تفاهنامه ای امضا کرده که براساس آن نرخ حمل کالا در هر کشور ثابت بماند. این یعنی هیچ کشوری نمی تواند با سوءاستفاده از موقعیت انحصاری خود هزینه ها را به طور نامتعارف افزایش دهد. استقبال صنعتگران از این مسیر خوب بوده است. ماهیت این خط ریلی و کانتینری است و بنابراین برای کالاهای صنعتی مانند قطعات الکترونیک، خودرو و لوازم بزرگی، محصولات نساجی و سایر کالاهایی که از چین وارد می شدند گزینه مناسبی به شمار می رود. هر رام قطار می تواند ۵۵ کانتینر ۴۰ فوت را حمل کند. با افزایش تعداد این رام ها می توانیم بخش قابل قبولی از نیازهایمان را تأمین کنیم.

۳۲ کام ضروری برای فعال سازی مسیرهای جایگزین

مسیرهای جایگزین طراحی و آماده شده اند، اما انجام اقدام از سوی دولت ضروری است. نخست، تسهیل فرآیندهای داخلی است. وقتی گمرک در مرزی مثل میرجاوه ۲۴ ساعته فعال است، بانک، سازمان استاندارد و قرنظینه هم باید به طور همزمان ۲۴ ساعته باشند. کالانایب پشت مرز معطل بماند. خوشبختانه با مدیریت وزیر اقتصاد این اصلاحات فرآیندی آغاز شده است. دومین گام اصلاح یوتقنامه های بین المللی حمل ونقل است. ما با کشورهای همسایه توافقنامه هایی داریم که براساس آن مثلاً اجازه تردد روزانه ۲۰۰ کامیون داده شده است. این اعداد برای شرایط عادی طراحی شده اند، اما در وضعیت فعلی باید این سهمیه ها به ۱۰۰ کامیون افزایش یابد. گام سوم به اصلاح زیرساخت ها مربوط می شود. در مرزهای ریلی فتان و زاهدان نیاز به اصلاحات جزئی داریم. راه آهن جمهوری اسلامی با جدیت پیگیری این موضوع است.

پاکستان و ترکیه؛ ۲ مسیر کلیدی برای کالاهای اساسی
هم اکنون طراحی ۲ مسیر جایگزین اصلی برای تأمین کالا از برزیل و کشورهای آمریکای جنوبی در حال اجراست. یکی از این مسیرها ترکیه است. کشتی ها از مبدأ برزیل وارد دریای مدیترانه می شوند و در بندر مرسین ترکیه پهلو می گیرند. در آنجا اگر بخواهیم از ریل استفاده کنیم، بار را به بندر اسکندرون منتقل و با قطار وارد ایران می کنیم. اگر مسیر جاده ای انتخاب شود، کالاها در همان مرسین تخلیه و با کامیون حمل می شوند.

زیرساخت های لجستیک ترکیه بسیار خوب است. چالش اصلی در این مسیر هزینه حمل است که اگر بتوانیم با توافق کامیون های ایرانی را به داخل خاک ترکیه بفرستیم، قیمت تمام شده کاهش خواهد یافت. مسیر دوم بندر کراچی پاکستان است. خطوط کشتیرانی بین المللی بندر کراچی را قبضول دارند و کشتی ها طبق برنامه در این بندر پهلو می گیرند. از کراچی آراه به ایران داریم؛ یکی از طریق مرز ریمدان در نزدیکی جاپهار که مسافت آن ۵۷۰ کیلومتر است و از نظر اقتصادی بسیار به صرفه است و دیگری از مرز میرجاوه که ظرفیتی بالغ بر ۸۰۰ تا ۱۰۰۰ کامیون در روز دارد.

مرزهای غربی ما در آذربایجان غربی، یعنی بازرگان، سرو و تمرچین نیز ظرفیت بالایی دارند و هم اکنون روزانه تا ۲۰۰ کامیون می توانند از این مرزها تردد کنند. از نظر زیرساخت جاده ای نیز هیچ نگرانی ای نداریم.

وضعیت صادرات: از مواد معدنی تا پتروشیمی

در لجستیک بین المللی مسیری موفق است که دوسریار باشد، یعنی هم بار وارداتی و هم بار صادراتی داشته باشد تا هزینه ها سرشکن شود. در مسیر ریلی چین این امکان وجود دارد و ما می توانیم در ازای کانتینرهای وارداتی، کالاهای معدنی مانند کسناستره روی، کسناستره مس و کاند مس صادر کنیم. محصولات کشاورزی و صنعتی ما نیز هیچ مشکلی برای صادرات ندارند، چراکه بازارهای هدف ما عمدتاً کشورهای همسایه شامل عراق، کشورهای آسیای میانه، روسیه و پاکستان هستند و از طریق جاده به راحتی قابل دسترسی اند. در بخش پتروشیمی نیز شرکت ملی پتروشیمی در حال طراحی روش های جایگزین است، هر چند در حال حاضر صادرات این محصولات به دلیل شرایط جنگی با محدودیت مواجه است که امیدواریم به زودی رفع شود.

تنگه هرمز؛ از نفت تا بحران های اجتماعی در غرب

تنگه هرمز یک بازی برد-برد یا باخت-باخت است. اگر کشتی های ما نتوانند حرکت کنند، ما هم اجازه تردد به کشتی های دیگر را نخواهیم داد. اما نکته اینجاست که تنگه هرمز گلوگاه تأمین انرژی جهان است. اگر نفت ایران، کویت، امارات و بخشی از نفت عربستان از بازار حذف شود، تولید جهانی با شوک بزرگی روبه رو خواهد شد. به همین دلیل محاصره نفتی در بلندمدت دوام نخواهد آورد. آنچه در رسانه ها گفته می شود با عالم واقع فرق می کند. آمریکایی ها لقایمی کنند که خودشان نفت دارند و عجله ای ندارند، اما واقعیت این است که کشورهایی مثل فرانسه و آلمان ذخایرشان رو به پایان است و تاووم این وضعیت می تواند به اعتصاب های سراسری در حمل ونقل منجر شود. آلمان که تا ۳ ماه پیش دشمن خونی ما بود، اکنون دارد با آمریکا به خاطر این ماجرا بر خورد می کند.

تا ۸۰ درصد نیازها تأمین می شود

ما الان در فصل برداشت روسیه و آسیای میانه هستیم و می توانیم عمده اول نیازهای کالای اساسی را بدون مشکل تأمین کنیم. از تیر و مرداد باید برای محموله های برزیل و آمریکای جنوبی برنامه داشته باشیم که خوشبختانه در این ۴ فرصت کافی برای تکمیل توافقات ها و مسیرها وجود دارد. در حوزه صنعت و مواد اولیه نیز پیش بینی می شود محاصره نتواند تأثیری جدی بگذارد و تا ۷۰ تا ۸۰ درصد نیازها تأمین خواهد شد.

تکته مهم در همه این برنامه ها بحث محدودیت های ارزی و تحریم هاست. در این زمینه نیز تصمیمات خوبی گرفته شده. از جمله اینکه صادرکننده می تواند ارز خود را با قیمتی نزدیک به بازار آزاد به واردکننده عرضه کند. این سیاست ها می تواند هم حجم صادرات را افزایش دهد و هم چرخه تأمین ارز را روان تر کند.

قیمت طلا در بازارهای جهانی تحت تأثیر
قیمت های بالاتر انرژی، نگرانی های تورمی و افزایش انتظارات برای افزایش طولانی مدت نرخ بهره کاهش یافت. در معاملات روز جمعه، قیمت هر اونس طلا یا ۰.۶ درصد کاهش، به ۴۶۱۹ دلار و ۶۱ سنت رسید. قیمت این فلز ارزشمند در هفته اخیر ۲ درصد کاهش یافته است. هر اونس طلا در بازار معاملات آتی آمریکا برای تحویل در ماه ژوئن، ۱.۳ درصد کاهش به ۴۶۲۴ دلار رسید. قیمت دلار از ابتدای هفته جاری تاکنون بیش از یک درصد افزایش یافته است.

نفت در مسیر افزایش قیمت هفتگی

قیمت نفت در بازار جهانی تحت تأثیر اختلالات عرضه ناشی از اقدامات تنش زای آمریکا که بازارهای جهانی را تحت تأثیر قرار داده است، در مسیر افزایش هفتگی قرار دارد. قیمت نفت خام برنت به نزدیک ۱۰۷ دلار در هر بشکه رسید و معاملات آتی از ابتدای هفته جاری تاکنون، حدود ۶ درصد افزایش یافته است. قیمت نفت وست تگزاس اینترمدیت آمریکا بالای ۱۰۲ دلار در هر بشکه بود. آژانس بین المللی انرژی اعلام کرد که جنگ تحمیلی علیه ایران، موجودی نفت جهان را با سرعت بی سابقه ای کاهش داده است.

شارژ کالا بر کار دیبشت برای همه مشمولان

در ادامه اجرای طرح ملی کالا برگ برای همه ایرانیان ساکن کشور، روز جمعه (۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۵) اعتبار یک میلیون تومانی کالا برگ آخرین گروه از مشمولان، یعنی سرپرستان خانوارهای با رقم انتهایی کل ملی ۸.۷ و ۹ شارژ شد. این پنجمین دوره طرح ملی کالا برگ در قالب تخصیص اعتبار یک میلیون تومانی است که در اردیبهشت ماه اجرا شد و مشمولان یک ماه فرصت دارند از این اعتبار برای خرید کالاهای اساسی از فروشگاه های طرف قرار داد طرح کالا برگ اقدام کنند.

اختلال در کسب و کارهای اینترنتی

سختگوی اتاق اصناف ایران اظهار کرد: اختلال و ناپایداری اینترنت بخشی از اقتصاد دیجیتال، مشاغل خانگی و حتی گردشگری را تحت تأثیر قرار داده و روند خلق ثروت در این بخش را کند کرده است. مهدی امیدوار درباره تأثیر وضعیت اینترنت بر فعالیت اصناف به ایسننا گفت: حجم بالای گردش مالی کسب و کارهای مجازی نشان می دهد این بخش به یکی از ارکان اثرگذار اقتصاد کشور تبدیل شده است؛ گردش مالی کسب و کارهای اینترنتی دارای پروانه ۲۱۰۰ همت است و این رقم جدای از تعداد قابل توجه فعالان آنلاین است که بدون پروانه و به صورت مستقل در بستر فضای مجازی فعالیت می کنند.

گشتی در اقتصاد ایران

شرط جدید برای خرید ارز با کارت ملی

مرکز اطلاعات مالی وزارت اقتصاد ثبت مشخصات دریافت کننده، هدف دریافت ارز، محل و نحوه هزینه کرد وجوه نقدی درخواستی برای متقاضیان دریافت ارز با کارت ملی را اجباری کرد. مرکز اطلاعات مالی وزارت اقتصاد اعلام کرد: بر اساس «دستورالعمل اجرایی نحوه خریدوفروش ارز به صورت اسکناس در سر فصل تأمین نیازهای ضروری» فروش ارز به اشخاص حقیقی ایرانی مقیم بالای ۱۸ سال و همچنین اشخاص حقوقی ایرانی تا سقف هزار یورو با معادل آن به سایر ارزها، به ازای هر ۳۶۵ روز مجاز خواهد بود. فروش ارز با هدف تأمین نیازهای ضروری صورت می گیرد.

احتمال بازگشایی بورس از اواسط هفته

مدیر نظارت بر بورس های سازمان بورس و اوراق بهادار با بیان اینکه آمادگی برای بازگشایی بازار سهام از اواسط هفته جاری وجود دارد، گفت: احتمالاً زمان بازگشایی بازار سهام در روزهای آتی اعلام شود. قادر معصومی خاتقاه افزود: در جلسه روز پنجشنبه شورای عالی بورس، گزارشی از آخرین وضعیت الزامات بازگشایی بازار سرمایه که در جلسات قبلی شورا مورد تأکید قرار گرفته بود، ارائه شد. او اظهار کرد: در این جلسه مقرر شد با انجام برخی هماهنگی ها معاملات سهام و صندوق های سرمایه گذاری از سر گرفته شود.

پلتفرم های آنلاین ۳۳ کیلو شمش خریدند

در جدیدترین جلسه حراج شمش طلا در مرکز مبادله ایران، پلتفرم های آنلاین ۳۳ کیلوگرم شمش طلا خریداری کردند. اصغر بالسینی، سخنگوی مرکز مبادله ایران گفت: از ابتدای سسال تاکنون، ۶ جلسه حراج شمش طلا در مرکز مبادله ایران برگزار شده که مجموع معاملات این دوره ها به ۴۷۶ کیلوگرم ششمش طلا به ارزش بیش از ۱۲ هزار میلیارد تومان رسیده است. وی افزود: در حراج امسال حسب درخواست فعالان بازار طلا سکوهای برخط فروش طلا نیز می توانند در حراج ها شرکت کنند.

کاهش قیمت طلا با افزایش نگرانی ها

قیمت طلا در بازارهای جهانی تحت تأثیر قیمت های بالاتر انرژی، نگرانی های تورمی و افزایش انتظارات برای افزایش طولانی مدت نرخ بهره کاهش یافت. در معاملات روز جمعه، قیمت هر اونس طلا یا ۰.۶ درصد کاهش، به ۴۶۱۹ دلار و ۶۱ سنت رسید. قیمت این فلز ارزشمند در هفته اخیر ۲ درصد کاهش یافته است. هر اونس طلا در بازار معاملات آتی آمریکا برای تحویل در ماه ژوئن، ۱.۳ درصد کاهش به ۴۶۲۴ دلار رسید. قیمت دلار از ابتدای هفته جاری تاکنون بیش از یک درصد افزایش یافته است.

نفت در مسیر افزایش قیمت هفتگی

قیمت نفت در بازار جهانی تحت تأثیر اختلالات عرضه ناشی از اقدامات تنش زای آمریکا که بازارهای جهانی را تحت تأثیر قرار داده است، در مسیر افزایش هفتگی قرار دارد. قیمت نفت خام برنت به نزدیک ۱۰۷ دلار در هر بشکه رسید و معاملات آتی از ابتدای هفته جاری تاکنون، حدود ۶ درصد افزایش یافته است. قیمت نفت وست تگزاس اینترمدیت آمریکا بالای ۱۰۲ دلار در هر بشکه بود. آژانس بین المللی انرژی اعلام کرد که جنگ تحمیلی علیه ایران، موجودی نفت جهان را با سرعت بی سابقه ای کاهش داده است.

شارژ کالا بر کار دیبشت برای همه مشمولان

در ادامه اجرای طرح ملی کالا برگ برای همه ایرانیان ساکن کشور، روز جمعه (۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۵) اعتبار یک میلیون تومانی کالا برگ آخرین گروه از مشمولان، یعنی سرپرستان خانوارهای با رقم انتهایی کل ملی ۸.۷ و ۹ شارژ شد. این پنجمین دوره طرح ملی کالا برگ در قالب تخصیص اعتبار یک میلیون تومانی است که در اردیبهشت ماه اجرا شد و مشمولان یک ماه فرصت دارند از این اعتبار برای خرید کالاهای اساسی از فروشگاه های طرف قرار داد طرح کالا برگ اقدام کنند.

اختلال در کسب و کارهای اینترنتی

سختگوی اتاق اصناف ایران اظهار کرد: اختلال و ناپایداری اینترنت بخشی از اقتصاد دیجیتال، مشاغل خانگی و حتی گردشگری را تحت تأثیر قرار داده و روند خلق ثروت در این بخش را کند کرده است. مهدی امیدوار درباره تأثیر وضعیت اینترنت بر فعالیت اصناف به ایسننا گفت: حجم بالای گردش مالی کسب و کارهای مجازی نشان می دهد این بخش به یکی از ارکان اثرگذار اقتصاد کشور تبدیل شده است؛ گردش مالی کسب و کارهای اینترنتی دارای پروانه ۲۱۰۰ همت است و این رقم جدای از تعداد قابل توجه فعالان آنلاین است که بدون پروانه و به صورت مستقل در بستر فضای مجازی فعالیت می کنند.